

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

P. P. Schroeder

Slægten Manthey i
Danmark og Norge

Det mantheyske familievaaben

Slægten Manthey i Danmark og Norge

ved P. P. Schroeder

I de nu mere end 100 år gamle „Efterretninger om Familien Manthey“ (note F) nævnes, at slægten muligvis nedstammer fra det engelske hus *v. Mandvel*, fra den skotske familie *Montheit* eller *Mantheit*, eller fra *friherreerne von Quarne, riddere af Mandvel* (1). – Forbindelse med nogen af disse slægter er ikke påvist.

Langt senere har den tyske person- og stednavneforsker *dr. Hans Bahlow* (2) oplyst, at en ved Königsberg in der Neumark (Brandenburg) (3) beliggende indsø i 1270 kaldtes „Mantey“. Dette antagelig slaviske stednavn formodes senere germaniseret til „Mantelsee“. – Da den her beskrevne Manthey-slægt i begyndelsen af 1700-tallet netop levede i provinsen Neumark, er det nærliggende at antage, at slægten stammer fra egnen om Mantel-søen (4).

Det preussiske heraldiske Bureau har beskrevet det Mantheyske våben således: Et blåt skjold, delt horizontalt midtover af en gylden bjælke, hvori 3 sorte hundehoveder... – Dette våben blev ført af professor J. G. L. Manthey (1.1.) og hans efterkommere. Hans brødre, teaterdirektør J. D. T.

Manthey (1.2.) og byfoged S. W. Manthey (1.4.) førte et andet våben: 3 blå bølger på rød baggrund, over bølgerne 3 stjerner, derunder et liggende kors. – Varianter findes (5).

I Danmark er slægten, der i 1759 kom til København, nu udslukket på sværdsiden, men talrige efterkommere efter *pastor Ludvig Manthey* (1.) findes i bl.a. familierne *Fenger* (Slotsbjergby), *Schrøder* (Askov) og *Wagner* (København).

Også den norske gren af familien Manthey er uddød på mandssiden, men på spindesiden findes ganske mange efterkommere. En redegørelse for den norske gren findes i *Norsk Slekthistorisk Tidsskrift*, bind 25, hæfte 3, 1976, forfattet af lagdommer Christian Borchsenius, Oslo (6).

I efterfølgende oversigt er principielt kun medtaget personer født *Manthey*, deres ægtefæller, forældre, samt børn med ægtefæller i første slægtled.

Slægten kan føres tilbage til *bygmester N. N. Manthey*, om hvem kun vi-
des, at han opførte kirketårnet i Arnswalde, ca. 40 km nord for Friedeberg
(se nedenfor).

Hans søn – eller en af hans sønner – var *Paul Manthey*, død før 1749, der var skomagermester og rodemester i Friedeberg in der Neumark (Brandenburg). Han var gift med *Catherina Frölich*, der overlevede ham; hun var datter af en forpagter Frölich. – Paul Manthey og hustru havde 6 børn, hvoraf de 3 vides udvandret til Danmark.

1. SLÆGTLED I DANMARK

1. *Ludwig Manthey* (7), født 26/3 1735 i Friedeberg, død 26/8 1813 i Kbh., begr. sst. (St. Petri urtegård). Student (Landsberg), cand. theol. (Halle), 1759 res. kapellan ved Garnisons sogn i Kbh. (præst for den tysktalende del af menigheden), 1767 slots- og garnisonspræst i Glückstadt, 1775 com-pastor ved St. Petri i Kbh., sognepræst sst. 1793-1813. – „Han var en høj, meget smuk Mand med ædle, venlige og indtagende ansigtstræk. Hans Indre svarede i alle Maader til det Ydre“ (F). – „..... ein herzensguter Mann und rechtschaffender Christ, der aber noch ein wenig allzu sehr an dem alten System klebt ... Dass er gern gehört werde, beweisen die zahlreichen Zuhörer, wenn er predigt“ (8). – Wie das Kind in Vaterarmen ruht hier in Gott der Jubellehrer dieser St. Petri Gemeinde *Ludvig Manthey* ... Ewig lebt sein Andenken in den Herzen einer dankbaren Gemeinde und seine spätesten Nachkommen nach des Ewigen Verheissung ihm ihr Glück“ (9-10). – Gift 7/7 1768 i Petznick ved Dölitz (Pommern) med *Sophie Dorothea Hermes*, født 20/6 1745 i Petznick, død 16/1 1826 i Kbh. (St. Petri), begr. sst. (St. Petri urtegård); datter af sognepræst til Petznick und Schönowerder Georg Vivienz Hermes (1702-1777) (11) og hustru Maria Lucretia Becker (1702-1771) (12).

Pastor L. Manthey 1735-1813. (Ukendt kunstner)

5 børn: 2. slægtled 1: nr. 1-5.

2. *Carl Friedrich Manthey*, født ca. 1739, antagelig i Friedeberg, død 12/2 1809 i Kbh. (St. Petri), begr. sst. (St. Petri kirkegård). – Borgerskab som skomagermester i Kbh. 1767; ved folketællingen 1787 havde han 3 svende og 3 læredrenge; 1796-1800 havde han „ingen næring“; senere blev han „Botschafter“ eller „Bote“ (kontorbetjent) ved Den kgl. Afrikanske Konsulatsdirektion i Kbh. (13). – Gift 1° med *Christina Magdalena Amalia Schmidt*, død 1780.

4 børn: 2. slægtled 2: nr. 1-4.

Gift 2° 29/11 1780 i Kbh. (St. Petri) med *Caroline Sophia Augusta Reeh*, født ca. 1761, muligvis datter af gartner i Kbh. Hans Henrich Reeh. – Hun var 1797 amme for kronprinsesse Mariæs førstefødte, der døde ganske spæd (14).

7 børn: 2. slægtled 2: nr. 5-11.

3. *P. A. (Paul August?) Manthey*, født ca. 1748, antagelig i Friedeberg. – Han var ved folketællingen 1787 skomagersvend hos broderen Carl Friedrich (2). – Antagelig død før 1809 (M).

2. SLÆGTLED

2. slægtled 1.

nr. 1-5 Ludwig Manthey og Sophie Dorothea Hermes' 5 børn:

1.1. *Johann George Ludwig Manthey* (kaldet Johan Georg Ludwig) født 3/6 1769 i Glückstadt (Slots- og garnisons), død 18/1 1842 i Kbh. (Hotel Royal), begr. på Gerlev kgd. (Slagelse herred). – Student (Kbh.) 1785, derefter stud. med. et pharm. I 1788 overkirurg på linieskibet „Wilhelmine Caroline“ (15), s.å. lector chemiæ ved Det kirurgiske Akademi (Kbh.), cand. pharm. 1789 (16). Ved sit første ægteskab blev han i 1791 ejer af Løve Apoteket i Kbh. (17); her havde han en anset samling af mineraler (18). I 1795 atter lektor ved Akademiet, og s.å. overordentlig professor ved Universitetet. Som farmakolog var han 1803-05 assessor i Sundhedskollegiet (Sundhedsstyrelsen). I

Professor J. G. L. Manthey. 1769-1842. (Litografi efter J. Helmsdorff)

1805 solgte han apoteket – vistnok fordi han som fagmand ikke altid kunne godtage lægernes ordinationer (LW). I 1796 var Manthey blevet udpeget til „kunstforstandig administrator“ (nærmest „teknisk direktør“) for Den kongelige Porcelainsfabrik (19); udnævnt til direktør 1800. Efter en lang studierejse forbedrede han fabrikkens maskineri, ovne og teknik, fik købt et kaolinleje på Bornholm, og bragte fabrikken i god gænge. Fra 1807, hvor fabrikken – dengang på Købmagergade – blev ramt under bombardementet, gik produktionen stærkt tilbage p.g.a. den almindelige økonomiske krise samt mangel på råvarer og brændsel; i 1810 lå fabrikken næsten helt stille.

Allerede 1808 havde Manthey bedt om sin afsked, men fortsatte dog til 1811, det sidste år som enedirektør (20). – 1805 blev han medejer og bestyrer af De ørholmske Fabrikker, med bolig på Brede (21). Vistnok meget mod Mantheys ønske blev interessentskabet opløst 1811. Manthey købte derefter s.å. den nærliggende Søllerødgård, som han dog allerede året efter mageskiftede med hovedgården „Falkenstein“ (Gerlev sg. ved Slagelse), hvor han boede til sin død i 1842. I 1809 var Manthey blevet medejer af „Adresseavisen“ (22); med indtægterne herfra – og ved egen dygtighed – kunne Manthey, trods hårdt ramt af statsbankerotten (LW), forbedre gården på jorder og bygninger. – Medlem af Videnskabernes Selskab. Stændersuppleant. Etatsråd. R. af Dbg. (23). – „Han var et af de ærligste Mennesker, der nogensinde har levet, af en så retsindig og ridderlig Karakter, at man sagde om ham, at han drev Retskaffenheden udover den yderste Grænse ... Smuk, med et åndrigt, nobelt og venligt Ansigt, meget fin og elegant i Væsen og Manerer“ (F). – Gift 1° 19/8 1791 i Kbh. (St. Petri) med *Augusta Günther*, født 10/3 1768 i Kbh. (St. Petri), død 10/3 1806 sst., begr. sst.; datter af hof-

apoteker i Kbh. Christopher Günther (1732-1790) og hustru Sophie Charlotte Hauber (1733-1787).

1 søn: 3. slægtled 1.1.1.

Gift 2° 24/1 1808 i Helsingør med *Anna Pauline von Holten*, født 29/3 1785 i Næstved, død 3/3 1855 i Kbh., begr. på Gerlev kgd.; datter af apoteker, senere toldkontrollør i Helsingør, kammerråd Johannes (Hans) von Holten (1741-1816) og hustru Anna Margrethe Abildgaard (1747=1826) (24). – „Hvilke herlige Evner og Kræfter var ikke nedlagte hos hende! En lys Forstand, Evne til at fatte og bevare. Ej for Intet nedstammede hun fra Abildgaardernes gamle Stamme, thi hun havde ualmindelig Sans og Øje for, hvad der er Skiønt. ... Men nægtes kan det ikke, at hun var en streng Moder, at Børnene og især de Undergivne fandt hende vanskelig, undertiden ubillig ...“ (25). – I mange år led hun af religiøse anfægtelser, men overvandt dem nogle få år før sin død. (26-28).

7 børn: 3. slægtled 1.1: nr. 2-8.

1.2. *Johann Daniel Timotheus Manthey*, født 30/3 1771 i Glückstadt (Slots- og garnisons), død af tyfus 1/10 1831 i Kbh. (St. Petri), begr. sst. (St. Petri kgd). – Student 1788, stud. theol. 1788-93, men fuldførte ikke, da hans hu stod til udenrigstjenesten; hovmester og huslærer for A. P. Bernstorffs søn Magnus 1793-96. Konsulatssekretær i Algier 1796, legationssekretær i Paris 1797, fra 1800 tjenstgørende i udenrigsdepartementet, charges d'affaires i Hamborg 1803, legationsråd 1804-08. – 1808-31 sekretær i Det kgl. Ordenskapitel. – Stadig i nær tilknytning til departementet fik han 1808 privilegiet til den halvofficielle „Danske Statstidende“, der blev udgivet i samarbejde med brødrene Berling, med Manthey som udenrigspolitisk redaktør og censor. Fra 1820 tillige censor for alle politiske aviser i Kbh., samt fra 1829 økonomidirektør og censor for Det kgl. Teater. – Medlem af bestyrelsen for Musikkonservatoriet samt af kommissionen for Det kgl. Kunstkammer. Fremtrædende frimurer, en tid stormester. Medvirkede energisk ved genopførelsen af St. Petri kirke efter bombardementet i 1807. – Forfatter. – Etatsråd, K. af Dbg., R. og DM. (29). „Han var en meget viis Mand, sand Diplomat, af et fint og fornemt Væsen“ (F) – „Mantheys Tale-Organ var overhoved det skønneste, jeg nogensinde har hørt ...“ (30) – „Som Bladcensor var han stedse den udmærkede Forretningsmand, der med liberaltænkende Aand og med Velvilje og Videnskabelighed udøvede sit Kald ...“ (31). – „Hans åndelige udrustning var snæver, ... fantasiløs, indeklemt i tidens fordomme, ... hindrede enhver udfoldelse af liv og foretagsomhed, ... hans personlige økonomi og karriere spillede en afgørende rolle – – –“ (32). – Manthey kom til Det kgl. Teater for at sanere dets økonomi. Han mødte skuespillerne med den største artighed og velvilje, men var dog ikke vellidt. Når han høfligt afslog skuespillernes talrige bønner om gratialer, lån og forskud, kaldte de det „Diplomatens Fif“ (33). Den 17-årige Johanne Luise

*Censor, direktør for Det kgl. Teater, sekretær i Ordenskapitlet
J. D. T. Manthey. 1771-1831 (Stik af Chrétien efter tegning af
Fouquet, ca. 1800)*

Pätges, der fik både ros og gratiale, syntes, at Manthey var vigtig og nedladende (34). Han blev endog betegnet som „ultraroyalistisk ... intrigant og chikanerende ..., Teatret vil vist blive ynkeligt under ham“ (35). – Gift 23/9 1803 i Ottensen (ved Altona) med *Lucie Margarethe Valentiner*, født 13/11 1781 i Flensborg, død 18/6 1824 i Kbh., begr. sst. (St. Petri urtegård); datter af kammerråd i Flensborg Jürgen Valentiner (1744-1786) og hustru Christiana Helene Seiffert (1754-1798).

6 børn: 3. slægtled 1.2: nr. 1-6.

1.3. *Elisabeth Christina Sophie Manthey*, født 19/10 1772 i Glückstadt (Slots- og garnisons), død 10/2 1829 i Belfast. (36). – Gift 5/11 1794 på Bakkehuset (antagelig Frb., da brylluppet er indført i St. Petri kbg.) med professor *Magnus Horrebow*, født 21/3 1763 i Kbh., død 28/5 1796 sst.; søn af astronomen Christian Horrebow (1718-1776) og hustru Anna Barbara Langhorn (1735-1812). Student 1781, exam. med. 1791; dr. med. 1792, professor extr. anatomiae 1794. (37).

1 datter: 3. slægtled 1.3: nr. 1.

1.4. *Samuel Wilhelm Manthey*, født 26/8 1774 i Glückstadt (Hof- og Garnisons), død 12/7 1815 i Larvik. Sekondløjtnant i artilleriet 1793, student (Kbh.) 1798, premierløjtnant ved 15. artillerikompani (Kria.), cand. jur. (Kbh.) 1800, afsked i nåde med kaptajns karakter 1801. Gubernementssekretær på Sct. Croix 1802. Sorenskriver i Karmsund 1803, i Rakkestad 1808; byfoged og birkedommer i Larvik 1815; s.å. leder af kommissionen til undersøgelse af Thorsø-mordet, men døde straks efter (38). R. af Dbg. – „Han var en smuk Mand af den ædleste Tænkemaade og megen Forstand“ (F). – Gift 3/12 1803 på Kongsberg med *Elizabeth (Betsy) Antoinette Vilhelmine de Stockfleth*, født 9/6 1777 i Frederikshald, død 25/8 1857 i Vik; datter af byfoged, senere sorenskriver, justitsråd Thomas Rosing de Stockfleth (1742-1808) og hustru Johanne Marie Arbin (1744-1804).

6 børn: 3. slægtled 1.4: nr. 1-6.

1.5. *Carl Friedrich Paul Manthey*, født 5/8 1777 i Kbh. (St. Petri), død 15/11

1858 i Sønderborg, begr. sst. – Student (Herlufsholm) 1794, cand. jur. 1798, studerede derefter holstensk ret i Kiel; fuldmægtig i Rentekammerets tyske Kammerkancelli; amtsforvalter i Sønderborg 1807-52, toldforvalter sst. 1808-52. – Etatsråd, R. af Dbg. og DM. – „Han var en smuk, begavet, dygtig og retsindig Mand“ (F) (39). Gift 20/10 1803 på Frb. (St. Petri kbg.) med *Anna Margrethe (Grethe) Fleischer*, født 7/6 1783 i Moss, død 8/3 1853 i Sønderborg, begr. sst.; datter af generalauditør, rådmand, vejer og måler i Moss Tøger Christian Fleischer (1740-1797) og hustru Alhed Rømer (1751-1832). – „En udmærket smuk, endog i sin høje Alder, og en i alle Henseender fortræffelig Kone“ (F).

6 børn: 3. slægtled 1.5: nr. 1-6.

2. slægtled 2.

nr. 1-4 Carl Friedrich Manthey og Christina Magdalena Amalia Schmidts 4 børn:

2.1. *Lispeth (Elisabeth?) Ludovica Manthey*, født ca. 1774, levede ved folketællingen 1787.

2.2. *Ludwig Carl Manthey*, født ca. 1776, levede ved folketællingen 1787.

2.3. *Friedrich Christoph Manthey*, født 16/10 1778 i Kbh. (St. Petri), antagelig død før 1787.

2.4. *Johan Christian Wilhelm Manthey*, født 25/3 1780 i Kbh. (St. Petri), levede ved folketællingen 1787.

nr. 5-11 Carl Friedrich Manthey og Caroline Sophia Augusta Reehs 7 børn:

2.5. *Carl Friedrich Manthey*, født 27/3 1783 i Kbh. (St. Petri), levede ved folketællingen 1801. – Søfarende.

2.6. *Georg Daniel Thimoteus Manthey*, født 30/6 1785 i Kbh. (St. Petri), levede ved folketællingen 1801. – Søfarende (40).

2.7. *Friedrich Heinrich Manthey*, født 24/2 1787 i Kbh. (St. Petri), levede ved folketællingen 1801.

2.8. *George Paul Manthey*, født 5/1 1789 i Kbh. (St. Petri), begr. 9/12 s.å. sst. (St. Petri kgd.).

2.9. *Sophie Friderica Manthey*, født ca. 1791, død 16/7 1807 i Kbh. (St. Petri).

2.10. *August Paul Manthey*, født juli 1793, død 22/3 1796 i Kbh. (St. Petri).

2.11. *Caroline Manthey*, født 11/7 1797 i Kbh. (St. Petri), død 10/10 1798 sst. (St. Petri).

3. SLÆGTLED

3. slægtled 1.1.

nr. 1 Johan Georg Ludvig Manthey og Augusta Günthers søn:

1.1.1. *Ludvig Günther Manthey*, født 17/3 1797 i Kbh. (St. Petri), død 26/8 1876 på Frb. begr. sst. – Student 1814, cand. jur. 1818; auditør ved Olden-

borgske Infanteriregiment i Rendsborg 1820, overauditør 1826. Herredsfoged i Løve herred 1834; byfoged i Præstø og birkedommer i Vordingborg nordre birk 1846-1863. – Etatsråd, R. af Dbg. og DM. – „Han var i sin kraftige Alder en meget nidkær Embedsmand og en ualmindelig elskværdig Personlighed“ (F). – Som 10-årig så han fra Brede bombardementet af København, hvor hans fader opholdt sig; en hessisk soldat i engelsk tjeneste (41) trøstede ham venligt „Da brät dein Vater“. (LW). – Gift 16/10 1846 i Kbh. (Holmens) med *Marie Ulrikke Hedevig von Gude*, født 17/8 1821 i Holsteinborg, død 24/8 1873 i Hellebæk, begr. på Frb.; datter af birkedommer i Holsteinborg, senere byfoged i Slagelse, etatsråd Albert Peter von Gude (1789-1870) og hustru Louise Henriette Thomsen (1792-1825).

„Ædlere Kvinde var aldrig født, en Engel i menneskelig Skikkelse.“ (F).

3 børn: 4. slægtled 1.1.1: nr. 1-3.

nr. 2-8 Johan Georg Ludvig Manthey og Anna Pauline von Holtens 7 børn: 1.1.2. *Louise Augusta (Guste) Manthey*, født 21/11 1808 på Brede (Kgs. Lyngby), død 28/10 1885. – Gift 3/6 1830 på Falkenstein (Gerlev) med sognepræst i Slotsbjergby, senere Kbh. (Vor Frelser) *Peter Andreas Fenger*, født 16/2 1799 i Kbh. (Vor Frelser), død 8/2 1878 sst.; søn af sognepræst i Kbh. (Vor Frelser) *Rasmus Fenger* (1761-1825) og hustru *Martha Helene Meinert* (1775-1856). – Til deres sølvbryllup skrev Grundtvig „Det er så yndigt at følges ad ...“ (27).

10 børn: 4. slægtled 1.1.2: nr. 1-10.

1.1.3. *Margrethe Sophie Charlotte (Lotte) Manthey*, født 27/6 1811 på Søllerødgård (Søllerød), død 16/4 1897 på Askov Højskole, begr. i Odense. – Tidligt enke i trange kår lykkedes det hende ved flid og sparsommelighed at få en stor børneflokk i vej. – Kaldtes „Askovs Bedstemoder“. (42). – Gift 19/9 1834 på Falkenstein med stabskaptajn ved Holstenske Infanteriregiment (Rendsborg), senere oberstløjtnant og chef for 8. Linieinfanteribataljon *Moritz Carl Friedrich August von Wagner*, født 14/2 1798 i Rendsborg (Altstadt), død 2/5 1849 i Odense, begr. sst. (43); søn af stabskaptajn, senere oberst *Friedrich Carl von Wagner* (1766-1847) og hustru *Maria Elisabeth Augusta Müller* (1770-1847) (44).

7 børn: 4. slægtled 1.1.3: nr. 1-7.

1.1.4. *Johanne (Hanne) Wilhelmine Caroline Manthey*, født 14/8 1813 på Falkenstein (Gerlev), død 4/4 1856, begr. i Kbh. – Gift 2/11 1840 på Falkenstein med kammerassessor, kontrollør ved Finanshovedkassen, senere finanshovedkasserer, justitsråd, R. af Dbg. *Carl Sechmann Stage*, født 28/7 1810 i Kbh. (Hellig Gejst?), død 26/8 1876 på Frb., begr. i Kbh.; søn af skibskaptajn *Georg Gottlob Stage* (1766-1826) og hustru *Henriette Pauline Rose* (1776-1850).

(C. S. Stage gift 2° 1859 med *Wilhelmine Mathilde Plockross*. – Ingen børn.).

5 børn: 4. slægtled 1.1.4: nr. 1-5.

1.1.5. *Johan Wilhelm Manthey*, født på Falkenstein (Gerlev) 10/6 1815, død 2/4 1817 sst., begr. Gerlev.

1.1.6. *Marie Wilhelmine Manthey*, født 29/9 1817 på Falkenstein (Gerlev), død 26/1 1835 sst. af skarlagensfeber, begr. Gerlev. – Ugift.

1.1.7. Dødfødt barn, 16/1 1820.

1.1.8. *Nicolai Manthey*, født 7/2 1823 på Falkenstein (Gerlev), død marts 1906 i Kbh., begr. sst. (Holmens kgd.). Student 1841, landvæsenselev på Kværs Ladegård (Lundtoft herred) 1842-44 og på Rosenhoff (Oldenburg, Holsten) 1844-47. Ejer af Stendetgård (Astrup, Haderslev herred) 1847-52; under krigen i Intendanturen for Slesvig; volontør på Haderslev amtstue 1852-54; fuldmægtig ved Augustenborg husfogedri 1854-56; assistent i Telegrafvæsenets Revisions- og Bogholderikontor, senere chef for samme. – Etatsråd, R. af Dbg. – Gift 1° 15/12 1848 med *Marie Margrethe Hansen*, født 7/11 1830 i Haderslev, død 18/6 1880 i Kbh., begr. sst. (Holmens kgd.); datter af købmand i Haderslev Hans Kjær Hansen (1797-1845) og hustru Anna Hansen Fuglberg (Fuglberg?) (1805-1880).

1 datter: 4. slægtled 1.1.8: nr. 1.

Gift 2° 21/4 1883 med *Marie Helene Kirstine Nielsen*, født 15/2 1860, død 24/2 1901 i Kbh., begr. sst. (Holmens kgd.). – Ingen børn.

3. slægtled 1.2.

nr. 1-6 Johan Daniel Timotheus Manthey og Lucie Margarethe Valentiners 6 børn:

1.2.1. *Adolph Ludvig Manthey*, født 26/7 1804 i Kbh. (St. Petri), død af brystsyge 29/11 1830 ved Port Louis (Mauritius). Student (Metropolitan) 1822, cand. jur. 1827; guvernementssekretær og auditor i Frederiksnagore 1828. – Ugift. – (45).

1.2.2. *Emma Theodore Manthey*, født 23/1 1806 i Kbh. (St. Petri), død 15/8 1841 i Tórshavn. – Gift 2/4 1830 i Kbh. (St. Petri) med amtmand på Færøerne, senere i Holbæk, kammerherre, K. af Dgb. *Christian Pløyen*, født 12/1 1803 i Kbh., død 9/6 1867 i Holbæk; søn af gehejmelegationsråd Frederik Adler Pløyen (1764-1849) og hustru Johanne Jacobine Bachmann (1775-1837).

4 børn: 4. slægtled 1.2.2: nr. 1-4.

1.2.3. *Chlotilde Christiane Helene Manthey*, født 11/5 1807 i Kbh. (St. Petri), død 10/5 1874 i Kbh., begr. sst. (Holmens kgd.). – Klosterfrøken i Vemmetofte kloster. – Ugift.

1.2.4. *Joachimine Margarethe Emilie Manthey*, født 11/7 1809 i Kbh. (Helliggejst), død 14/1 1892 i Vemmetofte, begr. sst. – Konventualinde i Vemmetofte kloster. – Ugift.

1.2.5. *Wilhelmine Elidane Manthey*, født 13/11 1811 i Kbh. (St. Petri), død 3/5 1886, begr. Frb. – Gift 1/12 1835 i Kbh. (St. Petri) med grosserer i Kbh.

Conrad Weidemann, født ca. 1798 i Kbh. (?), død 1/7 1864 i Kbh., begr. Frb.; søn af prokurator, søkrigsprocureur Conrad Weidemann (1761-1808) og hustru Erasmie Karine Lampe (1771-1854 el. 1856). (Hun gift 2° med deputeret i Danske Kancelli, konferensråd Christian Ludvig Lassen (1767-1839)).

2. børn: 4. slægtled 1.2.5: nr. 1-2.

1.2.6. *Carl Daniel Theodor Manthey*, født 4/11 1814 i Kbh. (St. Petri), død 1/2 1820 sst., begr. St. Petri kgd..

3. slægtled 1.3.

nr. 1 Elisabeth Christine Sophie Manthey og Magnus Horrebows datter:

1.3.1. *Magna Christine Lovise Sophie Horrebow*, født 6/11 1796 i Kbh. (St. Petri), død december 1871 i Belfast. – Gift 16/12 1819 i Kbh. (St. Petri) med købmand, dansk konsul i Belfast, R. af Dbg., *Poul Løwenørn Münster*, født 11/5 1783 i Rønne, død december 1871 i Belfast; søn af amtsforvalter på Bornholm, senere Aalborghus, justitsråd Thomas Georg Münster (død 1799) og hustru Dorthea Marie Wendelbo.

8 (?) børn.

3. slægtled 1.4.

nr. 1-6 Samuel Wilhelm Manthey og Elisabeth Antoinette de Stockfleths 6 børn:

1.4.1. *Hanna Sophie Manthey* (1805-1881). Gift 1826 med sorenskriver i Øst-Finnmark *Johan Henrik (von) Cappelen* (1795-1850). 6 børn: 4. slægtled 1.4.1: nr 1-6.

1.4.2. *Anton Wilhelm Manthey* (1807-1885), højesteretsassessor. Gift 1836 med *Barbara Wilhelmine Borchgrevink* (1811-1884).

2 børn: 4. slægtled 1.4.2: nr. 1-2.

1.4.3. *Ludvig Johan Carl Manthey* (1809-1875), byfoged i Trondhjem. Gift 1° 1839 med *Sophie Marie Nielsen* (1815-1860). 6 børn: 4. slægtled 1.4.3: nr. 1-6.

Gift 2° 1862 med *Sophie Marie Nielsen* (1833-1903), broderdatter til 1. hustru. 4 børn: 4. slægtled 1.4.3: nr. 7-10.

1.4.4. *August Christian Manthey* (1811-1880), statsråd, stiftamtmand. Gift 1842 med *Mathea Anker Nielsen* (1813-1881). – Ingen børn.

1.4.5. *Louise Thomine Manthey* (1812-1896). – Ugift.

1.4.6. *Wilhelmine Pauline Manthey* (1812-1899) – Ugift.

Se endvidere *Norsk Slekthistorisk Tidsskrift* bind 25, hæfte 3, 1976.

3. slægtled 1.5.

nr. 1-6 Carl Friedrich Paul Manthey og Anna Margrethe Fleischers 6 døtre:

1.5.1. *Adelaide (Ida) Sophie Manthey*, født 26/10 1805 i Kbh. (St. Petri), død 31/5 1876 i Svendborg. – Gift 25/12 1824 i Sønderborg med praktiserende

læge i Flensborg, senere fysikus i Sønderborg 1838-53, dr. med. et chir. *Friedrich Christian Krüger*, født 8/12 1795 i Slesvig, død 23/1 1866 på Frb., begr. sst.; søn af apoteker i Slesvig *Heinrich Christian Krüger* (død 1856).

1 datter (adop.): 4. slægtled 1.5.1: nr. 1.

1.5.2. *Thekla (Tecla) Manthey*, født 12/3 1807 i Kbh. (St. Petri), død 14/11 s.å.

1.5.3. *Thekla Manthey*, født 24/2 1809 i Kbh. (St. Petri), død 22/9 1888 i Slagelse (Sct. Peder), begr. sst. – Conventualinde i Slagelse Kloster. – Ugift.

1.5.4. *Thorah Wilhelmine Manthey*, født 14/3 1810 i Kbh. (St. Petri?), død 26/3 1863 i Slagelse (Sct. Peder), begr. sst. – Conventualinde i Slagelse Kloster. – Ugift.

1.5.5. Udøbt tvilling, født 14/3 1810, død samme dag.

1.5.6. *Caroline (Lena) Louise Manthey*, født 30/3 1813 i Kbh., død efter 1852. – Gift 1/5 1845 i Sønderborg med sognepræst i Sterup (Flensborg provsti) *Hans Heinrich Friedrich Zorn*, født 23/10 1811 i Preetz (Holsten), død 10/11 1862 i Glahn-Odernheim (Pfalz); søn af toldforvalter *Johann Heinrich Zorn* og hustru *Elisabeth Metha Christiane Mielck*. – Pastor *Zorn*, antagelig tysk-sindet, forlod 1848 sit embede i Sterup og blev afskediget 1850. Feltpræst i Neumünster 1850; sognepræst i Hoch-Speyer (Pfalz 1852), senere i Glahn-Odernheim (Pfalz).

3 børn kendt: 4. slægtled 1.5.6.: nr. 1-3.

4. SLÆGTLED

4. slægtled 1.1.1.

nr. 1-3 *Ludvig Günther Manthey* og *Marie Ulrikke Hedeveg von Gudes* 3 børn:

1.1.1.1. *Marie Louise Augusta Manthey*, født 15/8 1849 i Præstø, død 28/6 1876 af barselsfeber på Frb., begr. i Kbh. (Trinitatis). – Gift 12/11 1874 i Kbh. (Garnisons) med premierløjtnant i ingeniørtropperne, senere oberstløjtnant og driftsbestyrer ved Hillerød-Frederiksværk jernbane *Frederik Nicolai Rasmussen*, født 28/1 1845 i Kbh., død 30/6 1922 sst.; søn af stabssergeant i artilleriet *Peter Rasmussen* (død 1886) og hustru *Juliane Decker* (død 1882). „Hun var en elskelig, gudfrygtig Kvinde“ (F).

1 barn: 5. slægtled 1.1.1.1: nr. 1.

1.1.1.2. *Petra Christiane Alberta Manthey*, født 18/8 1855 i Præstø, død 27/1 1877 på Frb., begr. i Kbh. (Assistents kgd.). – Ugift.

1.1.1.3. *Ludvig Carl Stellwagen Manthey*, født 3/11 1857 i Præstø, død 1891. (46). Erklæret umyndig 1876, antagelig p.g.a. sygdom; værge *Nicolai Manthey* (1.1.8.). – „Navnet Manthey skal ikke uddø i Danmark. Idag har Marie Manthey i Præstø faaet en søn.“ (F). – Antagelig ugift.

4. slægtled 1.1.2.

nr. 1-10 Louise Augusta Manthey og Peter Andreas Fengers 10 børn:

1.1.2.1. *Helene Fenger*, født 27/7 1831 i Slotsbjergby, død 10/9 1874. – Ugift.

1.1.2.2. *Ludvig Peter Fenger*, født 7/7 1833 i Slotsbjergby, død 9/3 1905 i Kbh. – Stadsarkitekt i Kbh., professor, borgerrepræsentant. – Gift 3/7 1872 med *Augusta Theodora Fenger*, født 8/11 1839, død 26/11 1914. – 1 datter.

1.1.2.3. *Rasmus Fenger*, født 25/3 1835 i Slotsbjergby, død 13/6 1906. – Agerbrugskonsulent. – Gift 26/4 1869 med *Marie-Elisabeth Olivia Christine Heins*, født 19/11 1846, død 13/1 1888. – 7 børn.

1.1.2.4. *Anna Fenger*, født 3/3 1837, død 13/9 1912. – Gift 23/4 1872 med sognepræst i Gamtofte *Peter Alberg Holm*, født 24/5 1823, død 2/5 1892. – Ingen børn.

1.1.2.5. *Elisabeth Christine Fenger*, født 8/11 1838 i Slotsbjergby, død 18/12 1914. – Gift 3/12 1862 med grosserer *Peter Theodor Just*, født 24/9 1832, død 5/8 1870. – 3 børn.

1.1.2.6. *Marie Wilhelmine Fenger*, født 15/9 1840 i Slotsbjergby, død 3/10 1928. – Gift 27/10 1859 med postmester i Sølvesborg, ritmester *Lorentz Leonard Edelberg*, født 5/10 1814, død 19/1 1896. – 6 børn.

1.1.2.7. *Louise Fenger*, født 26/4 1843 i Slotsbjergby, død 7/1 1928. – Forstanderinde i Brødrene Soldenfeldts Stiftelser. (Kbh.). (Blå Bog) – Ugift.

1.1.2.8. *Nicolai Frederik Fenger*, født 31/3 1845 i Slotsbjergby, død 22/6 1846 sst.

1.1.2.9. *Johannes Ferdinand Fenger*, født 1/10 1847 i Slotsbjergby, død 22/8 1918. – Grosserer. – Gift 3/6 1878 med *Engelke Kristine (Wiel-) Lange*, født 12/12 1850, død 10/1 1922. – Ingen børn.

1.1.2.10. *Christian Fenger*, født 17/12 1849 i Slotsbjergby, død 1/3 1935. – Kommunalæge, professor. (Blå Bog). – Gift 10/9 1878 med *Dagmar Rosenmüller*, født 1/6 1853, død 11/1 1953. – 2 børn.

Efterslægt i Hofsnedkermester Johann von Holten's Efterkommere, 1959.

4. slægtled 1.1.3.

nr. 1-7 Margrethe Sophie Charlotte Manthey og Moritz Carl Friedrich August von Wagners 7 børn:

1.1.3.1. *Augusta Pauline Johanne Wagner*, født 14/8 1835 i Rendsborg, død 27/8 1835 sst., begr. sst.

1.1.3.2. *Frederikke Wilhelmine Wagner*, født 10/11 1836 i Rendsborg, død 11/5 1837 sst., bgr. sst.

1.1.3.3. *Ludvig Carl Moritz Wagner*, født 25/6 1838 i Rendsborg, død 13/4 1919 Aarhus Doms., begr. Lyngø (Sorø). – Sognepræst i Saksøbing. – Gift 30/7 1870 med *Nancy Cæcilie Margrethe Grønvold*, født 5/2 1845, død 12/5 1912. – 5 børn.

1.1.3.4. *Frederik August Hartvoig Wagner*, født 29/7 1840 i Rendsborg (Altstadt), død 7/7 1923 i Kbh. – Generalmajor og chef for Artilleriet. (Blå bog). – Gift 28/12 1866 med *Adamine Charlotte Grønvold*, født 28/3 1848, død 8/9 1922. – 9 børn.

1.1.3.5. *Charlotte Caroline Elisa Johanne Wagner*, født 29/9 1842 i Rendsborg (Altstadt), død 11/11 1904 i Askov. – Gift 24/9 1862 med cand. theol., højskoleforstander (Rødding/Askov), professor *Ludvig Peter Schrøder*, født 19/1 1836, død 8/2 1908 i Askov. (Blå Bog). – 12 børn.

1.1.3.6. *Anna Pauline Wagner*, født 13/10 1844 i Kbh., død 20/12 1900 på Frb. – Gift med broder til ovennævnte, højskoleforstander (Brøderup), senere grosserer i Kbh. *Johannes Elieser Schrøder*, født 13/1 1838, død 23/10 1920 i Kbh. (Blå Bog). – 9 børn.

1.1.3.7. *Carl August Wagner*, født 12/1 1847 i Kbh., død 8/10 1906 på Frb. (Diakonissestiftelsen), begr. Kbh. (Holmens kgd.) Student (Borgerdyd) 1864; frivillig i hæren s.å.; sekondløjtnant 1867; frivillig i den franske hær 1870-71 (47); premierløjtnant 1874, kaptajn 1882, chef for Hærens Elevskole 1889, oberstløjtnant 1895, oberst 1904, chef for Fæstningsartilleriregimentet 1900 til sin død. – Meget aktiv i skyttesagen. – MF 1887-1901. – K. af Dbg., p.p. Gift 5/8 1877 med sin kusine (1.1.8.1.) *Anna Pauline Manthey*, født 15/1 1850, død 2/7 1909 i Kbh. – 4 børn: 5. slægtled 1.1.3.7: nr. 1-4. se 5. slægtled 1.1.8.1.: nr. 1-4.

Efterslægt i Hofsnedkermester Johann von Holtens Efterkommere, 1959, og Johannes E. Schrøders Slægtbog ved Fr. Schrøder, 1971.

4. slægtled 1.1.4

nr. 1-5 Johanne Wilhelmine Caroline Manthey og Carl Sechmann Stages 5 børn:

1.1.4.1. *Anna Poulaine Stage*, født 13/9 1841, død 2/1 1842.

1.1.4.2. *Johan Adolf Gottlob Stage*, født 17/12 1842, død 26/1 1905. – Kommunelæge i Kbh. – Gift 1/5 1889 med *Mathilde Sofie Thirmann*, født 12/3 1856. – Ingen børn.

1.1.4.3. *Johanne Georgia Louise Stage*, født 16/1 1844, død 18/3 1912. – Ugift.

1.1.4.4. *Carl Sechmann Stage*, født 4/11 1846, død 2/11 1915. – Forlagsboghandler i Kbh. – Ugift.

1.1.4.5. *Henriette Pauline Stage*, født 24/10 1851, død 28/8 1864. – Ugift.

4. slægtled 1.1.8

nr. 1 Nicolai Manthey og Marie Margrethe Hansens datter:

1.1.8.1. *Anna Pauline Manthey*, født 15/1 1850 på Stenderupgård (Astrup sogn), død 2/7 1909 i Kbh., begr. sst. (Holmens kgd.). – Gift 5/8 1877 i Kbh. med sin fætter, premierløjtnant i artilleriet *Carl August Wagner* (1.1.3.7.) – se denne. 4 sønner: 5. slægtled 1.1.8.1: nr. 1-4.

4. slægtled 1.2.2.

nr. 1-4 Emma Theodora Manthey og Christian Pløyens 4 børn:

1.2.2.1. *Johanne Frederikke Pløyen*, født 6/10 1831 i Tórshavn. Porcelæns-malerinde. – Ugift.

1.2.2.2. *Emilie (Emmy) Jacobine Pløyen*, født 2/5 1833 i Tórshavn. Kniplerske. – Ugift.

1.2.2.3. *Elisabeth Margrethe Svanhilde Pløyen*, født 4/12 1834 i Tórshavn, død 2/11 1927. Gift med godsforvalter, løjtnant *Frode Otto Julius Holstein*, født 21/8 1838, død 14/12 1882; søn af toldforvalter, kammerjunker *Frode Hjalmar von Holstein* (1808-1878) og hustru *Marie Augusta Caroc* (1815-1854). – 2 børn.

1.2.2.4. *Claudine Henriette Pløyen*, født 23/3 1837 i Tórshavn, død 1905. Gift 1870 med cand. theol., kateket og lærer i Assens *Julius Christopher Vilhelm Schousboe*, født 4/7 1836 i Vejle, død 4/11 1872; søn af sognepræst *Peter Sølling Schousboe* (1807-1887) og hustru *Juliane Regine Reddelien* (1810-1851). – 2 døtre.

4. slægtled 1.2.5.

nr. 1-2 Wilhelmine Elidane Manthey og Conrad Weidemanns 2 børn:

1.2.5.1. *Conrad Daniel Weidemann*, født 19/7 1837 i Kbh., død 25/5 1930 på Frb., begr. sst. – Student (v. Westen) 1855, cand. jur. 1862; assistent i 1. revisionsdepartement s.å., fuldmægtig sst. 1882; amtsforvalter på Bornholm 1886, i Aalborg 1895-1909. R. af Dbg., DM. – Ugift.

1.2.5.2. *Erasmie Lucie Weidemann*, født 1842 i Kbh., død 22/3 1930 på Frb., begr. sst. – Ugift.

4. slægtled 1.4.1.

nr. 1-6 Hanna Sophie Manthey og Johan Henrik Cappelens 6 børn:

1.4.1.1. *Betsy Wilhelmine Andrea Marie Cappelen* (1828-1903). Gift 1856 med bogtrykker, boghandler *Peter Tidemand Malling* (1807-1878). – 7 børn.

1.4.1.2. *Peter Wilhelm Daniel Cappelen* (1829-1885). Apoteker, fotograf. Gift 1867 med *Bolette Ullitz* (1836-1889). – 2 børn.

1.4.1.3. *Frederik Carl August Cappelen* (1833-1879). Skibsfører, skibsmægler. – Ugift.

1.4.1.4. *Johan Henrik Cappelen* (1838-1900). Stortingsarkivar. Gift 1873 med *Maria Linnemann* (1851-1935). – 3 børn.

1.4.1.5. *Sophie Louise Cappelen* (1840-1915). Lærer. – Ugift.

1.4.1.6. *Mathilde Isabella Cappelen* (1842-1899). Gift 1861 med *Lars Mathias Hille* (1828-1898). Kaptajn, driftsbestyrer ved Bergensbanen. – 7 børn.

4. slægtled 1.4.2.

nr. 1-2 Anton Wilhelm Manthey og Barbara Wilhelmine Borchgrevinks 2 børn:

1.4.2.1. *Marie Antonette Manthey* (1837-1920). – Hofdame. – Gift 1864 med gårdejer *Arne Arntzen Omsted* (1836-1903). – 6 børn.

1.4.2.2. *Sophie Magdalene (Magda) Manthey* (1839-1908). Gift 1861 med kontorchef i Postvæsenet *Johan Christian Schlytter* (1829-1904). – 2 børn.

4. slægtled 1.4.3.

nr. 1-6 Ludvig Johan Carl Manthey og Sophie Marie Niensens 6 børn:

1.4.3.1. *Wilhelm Manthey* (1840-1883). Polytekniker. Gift med *Lizzie Miles*. – Fra deres søn stammer en ukendt gren af slægten Manthey i U.S.A.

1.4.3.2. *Sophus Manthey* (1842-1843).

1.4.3.3. *Jacob Manthey* (1844-1844).

1.4.3.4. *Christian August Manthey* (1845-1846).

1.4.3.5. *Carl August Manthey* (1847-?). Trælasthandler i Rouen. Gift med en svensk dame (*Sara?*). – Ingen børn.

1.4.3.6. *Sophie Margrethe Manthey* (1853-1941). Røde Kors søster. – Ugift.

nr. 7-10 Ludvig Johan Carl Manthey og Sophie Marie Niensens 4 børn:

1.4.3.7. *Harriet Manthey* (1863-1939). Kontorchef i Postvæsenet. – Ugift.

1.4.3.8. *Carl Manthey* (1865-1865).

1.4.3.9. *Bertha Manthey* (1867-1947). Lærer. Gift 1894 med grundlægger af Det norske Nobel-institut og Nobelpristager *Christian Lous Lange* (1869-1938). – 5 børn.

1.4.3.10. *Carl Ludvig Manthey* (1869-1933). Læge, chef for Marinens Sanitetskorps. Gift 1° 1904 med *Sofie Augusta Oxaal* (1869-1926). – Ingen børn. Gift 2° 1927 med *Margarethe Schytte Blix* (1897-1976). – 3 døtre.

4. slægtled 1.5.1.

nr. 1 Adelaide Sophie Manthey og Friedrich Christian Krügers adoptivdatter:

1.5.1.1. *Adelaide (Ida) Johanne Schrader*, født 19/12 1831 i Rødding, død 9/12 1905 i Vamdrup, begr. Frb. Datter af aktuar August Ferdinand Schrader og hustru Sophie Augusta Krüger. (Muligvis broderdatter af dr. F. C. Krüger, gift med Adelaide Sophie Manthey). – Gift 1° 9/1 1863 med landfoged på Sild *Hans Peter Nicolai Tvede*, født 14/12 1826, død 26/11 1864. Gift 2° 19/9 1866 i Kbh. (Vor Frelser) med hyfoged i Hasle, senere herredsfoged i Sunds-Gudme, derefter borgmester i Frederikshavn *Niels Tvede*, født 14/2 1828 i Snejbjerg, død 13/1 1901 i Kbh., begr. Frb.; søn af amtsfuldmægtig Peter Hansen Tvede (1801-1857) og hustru Mette Elisabeth Levinsen (1794-1867). – Ingen børn kendt.

4. slægtled 1.5.6.

nr. 1-3 Caroline Louise Manthey og Hans Heinrich Friedrich Zorns 3 børn:

1.5.6.1. *Carl Manthey Zorn*, født 18/3 1846 i Sterup (Flensborg provsti).

1.5.6.2. *Elisabeth Margrethe Zorn*, født 26/3 1848 i Sterup.

1.5.6.3. *Margrethe Zorn*, født 2/5 1850 i Sterup.

Det Manthey-Wagnerske våben.

5. SLÆGTLED

5. slægtled 1.1.1.1.

nr. 1: Marie Louise Augusta Manthey og Frederik Nicolai Rasmussens barn:

1.1.1.1.1. *Marie Louise Rasmussen*, født 3/6 1876 i Kbh., død spæd.

5. slægtled 1.1.8.1.

nr. 1-4 Anna Pauline Manthey og Carl August Wagners 4 børn:

1.1.8.1.1. *Carl Manthey Wagner*, født 10/9 1879 i Kbh., død sst. 16/10 1901, begr. sst. (Holmens kgd.). Student, cand. phil.; assistent i Statsanstalten for Livsforsikring. – Ugift.

1.1.8.1.2. *Nicolai Manthey Wagner*, født 1/5 1881 i Kbh., død sst. 12/12 1887, begr. sst. (Holmens kgd.).

1.1.8.1.3. *Christian Manthey Wagner* (navneskifte til Manthey-Wagner), født 21/3 1883 i Kbh., død 4/2 1961 i Søllerød, begr. sst. – Student 1904, cand. jur. 1910; overretssagfører 1914; talrige tillidshverv. Virkede utrætteligt og opofrende for den sønderjyske sag, Københavns frivillige Luftforsvar og for Den frivillige Luftmeldetjeneste. – K. af Dbg., K. af Æreslegionen (Blå Bog). Gift 17/7 1909 med *Johanne Emilie Spies*, født 24/10 1885 i Kbh., død 20/11 1967 sst. (Rigshospitalet), begr. i Søllerød; datter af grosserer og fabrikant i Kbh. Vilhelm Lorenz Spies (1852-1920) og hustru Petrea Caroline Rasmussen (1865-1953). – Student (Zahle) 1906. Cand. phil. – Som sin mand var hun fra de unge år stærkt engageret i den sønderjyske sag. – R¹. af Dbg. – 1 søn: 6. slægtled 1.1.8.1.3. nr. 1.

1.1.8.1.4. *Ludvig Manthey Wagner*, født 15/11 1885 i Kbh., død 2/3 1903 sst., begr. sst. (Holmens kgd.). – Bøssemagerlærling. – Ugift.

6. SLÆGTLED

6. slægtled 1.1.8.1.3.

nr. 1 Christian Manthey-Wagner og Johanne Emilie Spies' søn:

1.1.8.1.3.1. *Mogens Peer Manthey-Wagner*, født 13/2 1917 i Nærum, død 28/1 1944. Student, kornet; Leutnant. – Ugift.

KILDER OG NOTER

Slægten Manthey er tidligere beskrevet af Th. Hauch-Fausbøll i Slægthaandbogen, Kbh. 1900.

Som kilder er endvidere benyttet byfoged Ludvig Günther Mantheys familiebog (F), hans privatarkiv (i RA); endvidere professor Johan Georg Ludvig Mantheys privatarkiv (i RA), samt det Manthey-Wagnerske privatarkiv (i R.A.). I sidstnævnte arkiv findes bl.a. censor, direktør for Det kgl. Teater Johan Daniel Timotheus Mantheys „Memorabilia“ (slægtsmemorialbog) (M); heri findes tillige en stor samling portrætfotografier. Også pastor Ludvig Wagners „Fru Margrethe Sophie Charlotte Wagner, født Manthey“, 1917, har været en værdifuld kilde (LW). I øvrigt er benyttet familiepapirer i privateje samt leksika, stater, Hof- og Statskalenderen, Richters Dødsfald, Københavns Vejviser m.v.

Anvendte forkortelser:

F, M, og LW: se ovenfor,

RA: Rigsarkivet, anførte privatarkiver,

DBL: Dansk biografisk Leksikon,

DBHL: Dansk biografisk Håndleksikon,

Erslew: Erslews Forfatterleksikon,

Persh. T.: Personalhistorisk Tidsskrift,

M&B: „Memoirer og Breve“, udgivne af J. Clausen og P. F. Rist,

PE: I privateje.

NOTER:

F. Byfoged L. G. Mantheys ca. 1860 anlagte „Familiebog“ indeholder – foruden de indledningsvist refererede „Efterretninger om Familien Manthey“ – 40 sider, hvoraf kun 6 er beskrevne. Bogen måler 25 x 31 cm, er indbundet i mørkerød safian og forsynet med etui (PE).

M. Censor J. D. T. Mantheys Memorabilia er påbegyndt ca. 1800. Efter hans død i 1831 er den videreført af to af hans brødre, først professor J. G. L. Manthey (1.1.), død 1842, og derefter amts- og toldforvalter C. F. P. Manthey (1.5.), død 1858. Efter sidstnævntes død har et uidentificeret medlem af familien indført nogle få notater. I bogen er

noteret fødsler, dåb, bryllupper, dødsfald, rejser, familiebesøg og udnævnelser, samt enkelte nationale begivenheder. – Bogen er en smukt indbunden oktav på ca. 380 sider, pagineret efter årets 366 dage og forsynet med register. Den synes at have været en gave fra professor J. G. L. Manthey. (RA).

LW: Ludvig Carl Moritz Wagner (1.1.3.3.): Fru Margrethe Sophie Charlotte Wagner, født Manthey, Kolding 1917. (Heri portræt)

1. Grosse europäische Wappenkunde (F).
2. Dr. Hans Bahlow, Hamburg, er bl.a. forfatter til Deutsches Namenlexicon, München 1967.
3. Må ikke forveksles med Königsberg i

- Østprøjsen, nu Kaliningrad.
4. Venligst meddelt af Herr K. Manthey, Kassel.
  5. Th. Hauch-Fausbøll: Slægtshaandbogen, Kbh. 1900, og Norske Slektsvåpen, Oslo 1969.
  6. Lagdommer Christian Borchsenius, Oslo, nedstammer fra pastor Ludwig Mantheys næst yngste søn, byfoged Samuel Wilhelm Manthey (1.4.). Lagdommer Borchsenius, der tillige nedstammer fra apoteker i Viborg, senere Aalborg, Johannes Borchsenius (død 1656), har udgivet „Slekten Borchsenius“, Oslo 1965, ajourført 1967 og 1972 (duplikeret).
  7. Pastor Mantheys fornavne: To døbsattester (RA) har hhv. Ludwig og Ludwig; Hermes-Becker-stamtavlerne (se note 11) har Ludewig; på gravstenen står Ludvig (PershT 5 II); Wiberg og Bobé har Ludvig; DBL, Erslew og Achilles (PershT 12 VI) har Johan Gustav Ludvig; pastor Manthey selv skriver sig L. Manthey.
  8. Schellenberg, A. O.: Freie Bemerkungen über Kopenhagen in Briefen, 1796.
  9. Gravskrift i St. Petri urtegård.
  10. Litteratur: L. Bobé: Die deutsche St. Petri Gemeinde zu Kopenhagen, 1928; deri portræt af pastor L. Manthey.
  11. Wiberg og Bobé har Georg Vivigens Hermes; Hermes-Becker-ahnetavlerne (se note 12) og St. Petri kirkebog Georg Vivigens; kirkebogen for Glückstadts Hof- und Garnisongemeinde George Vivigens.
  12. 2 ahne- og søskendetavler (ca. 1740) over familierne Hermes og Becker, næsten identiske og med samme hånd (RA og PE).
  13. Den kgl. Afrikanske Konsulatsdirektion i Kbh. blev oprettet år 1800 til forbindelse med Barbareskstatene (Marocco, Algeriet, Tripolitanien og Tunesien).
  14. Kronprinsesse Marie Sophie Frederikke (1767-1852) nedkom 1/9 1797 med en dreng, der døde efter 5 dages forløb. – Herom hedder det i et brev til Johan von Bülow på Sanderumgård bl.a. følgende: „Ammen var 40 år gammel, ... saae vederstyggelig ud, gusten, bleeg af Ansigtifarve, blaa Læber, stygge Tænder etc. Slangerne i Haaret feylede for at ligne skinbarlig Medusa; hun er Pastor Mantheys Broders Kone“ (M&B III). – Da Caroline Sophia Augusta (født Reeh) og skomagermester Mantheys datter *Carolina* (født 11/7 1797) blandt sine faddere havde „die Kammerjungfrau für K. H. der Kronprinsessin, *Carolina*“, er det utvivlsomt skomagermester Mantheys hustru, der var amme for den lille prins.
  15. Under den norske hærs felttog ind i Sverige 1788 blev talrige læger, kirurger og bartskeerer midlertidigt ansat i fællesflåden, den norske og den danske hær.
  16. Eksamensvidnesbyrd i PershT 4 I.
  17. Jørgensen, Rud.: Løve Apoteket i Kjøbenhavn, 1908. – Apoteket, der lå på hjørnet af Amagertorv og Hyskenstræde, er nu nedlagt.
  18. R. Nyrup: Kjøbenhavns Beskrivelse, 1800, betegner den som „En Pragtsamling af Nordiske Mineralier“. Den var ordnet af K. L. Giesecke (1761-1833), kaldet Grønlands Mineralog.
  19. Kong Chr. VIII's Dagbøger m.v., bind I: „Prindsen (af Würtemberg) gjør meget af Manthei og troer, at Porcellainsfabrikken under hans Direction vil komme til at frembringe det samme som alle udenlandske Fabrikker ...“ (Dagbogsnotat 19. juli 1802).
  20. Se B. L. Grandjean: Kongelig Dansk Porcelain, 1962.
  21. Interessentskabet De ørholmske Fabrikker er omtalt i „6 breve fra amtmand Herman greve Wedel-Jarlsberg til professor, justitsråd Ludvig Manthey“ (PershT 6 IV).
  22. „De til Forsendelse med Den kongelige Post privilegerede Kjøbenhavnske Adressetidender“ var grundlagt 1759 af agent Hans Holk (1726-1783). Mantheys arvinger beholdt privilegiet til 1855. – Avisen gik ind 1908.
  23. Litteratur: Bricka, DBL, DBHL, Erslew, Danske Apotekere. – Portræt: Litografi

- af E. Bærentzen efter tegning af J. F. Helmsdorff.
24. Slægt i „Hofsnedkermester Johann von Holtens Efterkommere“, udgivet 1959 af Slægtsamfundet Holten.
  25. Af svigersønnen, provst P. A. Fengers begravelsestale 12/3 1855 (PE).
  26. Brev 4/4 1852 til P. A. Fenger (RA).
  27. Til J. G. L. Manthey og hustrus sølvbryllup i 1833 skrev F. C. Hillerup (1793-1861) „Man tænder Fakkelt til Bryllupsfest ...“ på en populær melodi „At Slyngler hæves til Ærens Top ...“. Da man fandt denne melodi upassende, komponerede Weyse, der ikke sjældent var gæst på Falkenstein, på opfordring en ny melodi. – Da Mantheys datter, Louise Augusta (1.1.2.), i 1855 fejrede sit sølvbryllup med P. A. Fenger, skrev Grundtvig „Det er så yndigt at følges ad ...“ til Weyses melodi fra 1833. (Eksemplarer af begge sange i familieej.)
  28. Litteratur om A. P. von Holten: Se LW. – Portræt: Litografi af E. Bærentzen efter tegning af samme.
  29. Litteratur: Bricka, DBL, Erslew. – Portrætter af C. A. Jensen. Stik af Chrétien efter tegning af Fouquet.
  30. Historikeren E. C. Werlauff (1781-1871): „Erindringer af mit Liv.“ (M&B XIII).
  31. „Dagen“, „Statstidendes“ største konkurrent, bragte en meget lang og udelukkende rosende nekrolog over J. D. T. Manthey (nr. 241, 1831), medens Statstidende kun bragte en kort, officiel meddelelse – efter 21 års virke ved bladet (!) – Jfr. i øvrigt note 32.
  32. Citat fra T. Vogel-Jørgensen „Berlingske Tidende gennem to hundrede År“, bind 1, side 192-220, 1949, hvor der gives Manthey en lang og såre fordømmende vurdering både som menneske og som censor.
  33. Th. Overskou: Den danske Skueplads, bind IV (1862). – Overskou giver i øvrigt Manthey en langt mere positiv bedømmelse end samtiden.
  34. Johanne Luise Heiberg: Et Liv, gjenoplevet i Erindringer, bind I, 1891.
  35. Forfatteren og historikeren P. V. Jacobsens dagbøger (PersHT 4 II).
  36. Elisabeth Christina Sophie Manthey (1.3.) manglede oprindelig i byfoged L. G. Mantheys Familiebog (F), men er senere indføjet med ukendt hånd. – Portræt af C. A. Jensen.
  37. Se Slægten Horrebøw i PersHT II til lægget.
  38. Ejeren af Thorsø (Thosøe) i Smålenene, A. H. Gude, blev myrdet under svensk indkvartering på gården. Da mordet blev uopklaret, og da birkedommer S. W. Manthey (1.4.) døde pludseligt under efterforskningen, har dette givet anledning til megen mytedannelse. (Se bl.a. Norsk Slektshistorisk Tidsskrift II.)
  39. Amtsforsvalter Manthey (1.5.), dr. H. C. Krüger (1.5.1.) og familie er ofte nævnt i oberst J. T. Ræders Krigserindringer fra 1848-50, 1911 – Ræder syntes at have nydt stor gæstfrihed hos familierne.
  40. Konsultatssekretær R. Bay (1791-1856) beretter, at en *matros Manthey*, der skulle være fætter til etatsråd J. D. T. Manthey (1.2.), i 1816 blev ført fra Kbh. til Kiel som arrestant, fordi han havde pryglet en skildvagt. (M&B XXXII).
  41. „En soldat i engelsk tjeneste ...“: „The Kings German Legion“ (1803-1816), der især bestod af hannoveranske frivillige, deltog 1807 i belejringen af Kbh. med ca. 10.000 mand. (Oberst W. E. O. La-wætz, Militært Tidsskrift, december 1967).
  42. Litteratur: LW. – Akvarel (?) af J. F. Helmsdorff, fotografi i LW; tegning af Elise Konstantin-Hansen, 1887.
  43. Litteratur: Kontorchef Ludvig Wagner: „Erindringer om oberstløjtnant Moritz Carl Friedrich August v. Wagner.“ (Meddelelser fra Slægtsamfundet Holten, nr. 15, oktober 1951). – Efter J. T. Ræder: Krigserindringer 1848-50, 1911, suicererede oberstløjtnant Wagner (på lazarettet) i Odense. – „Gamle Moritz var anset for en af Hærens dygtigste og mest intelligente Officerer“ (Generalmajor G. D. Gerlach i LW). Portræt som page ved Fr. VI' hof (ukendt kunstner); miniatureportræt som premierløjtnant

- (ukendt kunstner); akvarel (?) af J. F. Helmsdorff (se LW).
44. Om oberst F. C. Wagner og hustru, se „Fra Viborg Amt“, 1967.
45. Portræt af C. A. Jensen.
46. Opkaldt efter højesteretsdommer J. H. C. Stellwagen (1782-1864), hvis hustru Marie Hedevig, født Thomsen (1788-1870), var søster til Louise Henriette von Gude, barnets mormoder.
47. C. A. Wagner: Frivillig menig i Regi-

ment des Tirailleurs du Havre 1870, premierløjtnant s.å., kaptajn 1871 og chef for et revolverkanonbatteri („Gatting“), afsked efter ansøgning ved krigens slutning. R. af Æreslegionen. – Litt.: DBL.

Forfatteren beklager, at indtrufne omstændigheder har hindret en minutios gennemgang af alle primære kilder, bl.a. de københavnske begravelsesregistre.